

ArcelorMittal

PRZEGLĄD INFORMACJI NA TEMAT PRZESTRZEGANIA SANKCJI GOSPODARCZYCH

Przeгляд informacji na temat programów sankcji gospodarczych

Niniejsze informacje stanowią uzupełnienie i instruktaż dotyczący Wytycznych ArcelorMittal w zakresie sankcji gospodarczych. W pierwszej części przedstawiono ogólny opis podstawowych sankcji gospodarczych nałożonych przez Radę Bezpieczeństwa ONZ, Unię Europejską oraz Stany Zjednoczone. W dokumencie przedstawiono przede wszystkim sankcje gospodarcze mające zastosowanie do sektora hutniczego i górniczego. W kolejnej części przedstawiono sankcje gospodarcze w poszczególnych krajach wraz z wytycznymi co do działań, jakie powinna podjąć spółka ArcelorMittal, by przestrzegać tych sankcji. W niniejszym dokumencie nie ujęto prawa eksportowego żadnego kraju.

Jest to bardzo szeroki przegląd złożonego tematu sankcji gospodarczych. Nowe sankcje mogą być nakładane w każdym momencie, a istniejące mogą być znacząco modyfikowane. Zastosowanie zasad określonych w tych wytycznych do konkretnych transakcji zawieranych przez spółkę ArcelorMittal lub konkretnych pytań jest procesem uzależnionym od danego zdarzenia i nie podlega generalizacji w świetle niuansów i różnic w sankcjach gospodarczych omówionych poniżej. Sankcje gospodarcze mają charakter polityczny i są generalnie interpretowane i egzekwowane zgodnie z dominującą polityką i zasadami.

Ogólny przegląd sankcji gospodarczych

Sankcje Rady Bezpieczeństwa ONZ

Zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych Rada Bezpieczeństwa ONZ ma prawo do nakładania obowiązkowych sankcji gospodarczych, których muszą przestrzegać wszystkie kraje. Choć zasadniczo sankcje gospodarcze nakładane przez Radę Bezpieczeństwa ONZ obowiązują wszystkie kraje, są one wdrażane i egzekwowane prawem narodowym. (Przykładowo niektóre z amerykańskich sankcji gospodarczych opisanych poniżej mają na celu spełnienie zobowiązań USA związanych z realizacją rezolucji Rady Bezpieczeństwa). Tym samym sankcje Rady Bezpieczeństwa ONZ zasadniczo są pozbawione większości szczegółów proceduralnych, a ich wdrożenie jest pozostawione rządowi, które mają podjąć odpowiednie środki zgodnie z własnym prawem i regulacjami.

Sankcje Rady Bezpieczeństwa ONZ w zakresie dotyczącym ArcelorMittal, obejmują częściowe lub całkowite embarga na broń, zamrożenie majątku podmiotów/osób objętych sankcjami aż do ogólnych sankcji obejmujących całe kraje. Sankcjami nakładanymi przez Radę Bezpieczeństwa ONZ zajmuje się Komisja ds. sankcji, która prowadzi aktualną listę osób i podmiotów objętych sankcjami („Listy Rady Bezpieczeństwa ONZ”). Obowiązujące wersje wszystkich List Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz dodatkowe informacje na temat sankcji

Rady Bezpieczeństwa ONZ są dostępne w Internecie pod adresem <http://www.un.org/sc/committees>.

Sankcje UE

UE ma prawo do nakładania sankcji (określanych w ramach UE jako „środki restrykcyjne” lub „środki negatywne”, które mają moc prawną w 27 krajach członkowskich). Sankcje gospodarcze UE mają swoje źródło we „wspólnym stanowisku” Europy i wiążą się z nimi regulacje UE. Wspólne stanowisko musi być podjęte jednogłośnie i choć kraje członkowskie UE mogą powstrzymać się od głosu i tym samym być zwolnionymi przyjęcia wspólnego stanowiska, są zobowiązane do niepodejmowania środków, które byłyby sprzeczne z celem wspólnego stanowiska. Regulacje w zakresie sankcji do przyjęcia wymagają jedynie kwalifikowanej liczby głosów. W zależności od stosowanych sankcji gospodarczych i tego, czy powiązane prawa są realizowane na poziomie UE, czy na poziomie krajowym, odpowiedzialność za wdrożenie sankcji gospodarczych spoczywa albo na poszczególnych krajach członkowskich, albo na samej UE.

Sankcje UE mogą być nakładane stosunku do krajów spoza UE, jak również wobec poszczególnych podmiotów lub osób. W chwili obecnej sankcje UE są nałożone na kraje, podmioty i osoby w Europie i poza nią, zgodnie z poniższym. UE prowadzi skonsolidowaną listę osób, grup i podmiotów objętych sankcjami finansowymi UE („Skonsolidowana lista UE”), która jest dostępna w Internecie pod adresem http://ec.europa.eu/external_relations/cfsp/sanctions/list/consol-list.htm. Dodatkowe informacje na temat sankcji handlowych UE znajdują się w Internecie pod adresem http://ec.europa.eu/external_relations/cfsp/sanctions/asures.htm.

Sankcje gospodarcze Stanów Zjednoczonych

Amerykański Departament Skarbu i jego Biuro ds. Kontroli Majątku Zagranicznego („OFAC”) nakłada główne sankcje rządu USA przeciwko określonym krajom, organizacjom i osobom. Sankcje gospodarcze USA mają na celu realizację celów polityki zagranicznej USA, same sankcje są bardzo zróżnicowane, a biuro OFAC może zmieniać określone sankcje gospodarcze z biegiem czasu. Ponadto polityczny charakter mandatu OFAC daje temu biuro dużą swobodę w zakresie interpretacji i egzekwowania sankcji gospodarczych na podstawie dominującej polityki zagranicznej USA oraz kalkulacji politycznych. Dodatkowe informacje na temat sankcji OFAC są dostępne w Internecie pod adresem <http://www.ustr.gov/offices/enforcement/ofac>.

Mimo że spółki niebędące spółkami amerykańskimi, takie jak ArcelorMittal (mimo iż spółka jest notowana na giełdzie amerykańskiej), nie są zasadniczo bezpośrednio związane sankcjami gospodarczymi nakładanymi przez Stany Zjednoczone, spółka musi jednak rozważyć efekt sankcji gospodarczych USA w relacjach z osobami z USA, których dotyczą sankcje USA. Jednocześnie sankcje gospodarcze USA mają bezpośrednie zastosowanie do amerykańskich

spółek i zakładów ArcelorMittal, a także do członków zarządu, kierownictwa lub pracowników ArcelorMittal lub spółek zależnych, będących obywatelami lub stałymi rezydentami USA, bądź którzy fizycznie znajdują się na terytorium Stanów Zjednoczonych (nawet czasowo) bez względu na ich obywatelstwo.

Amerykańskie uregulowania i prawo w zakresie sankcji obowiązują też amerykańskich inwestorów spółki ArcelorMittal lub spółek zależnych, a także wszystkich amerykańskich kredytodawców, ubezpieczycieli, wykonawców, doradców finansowych, ekspertów technicznych, kancelarie prawne, dostawców lub klientów spółki ArcelorMittal lub którejkolwiek z jej spółek zależnych. W związku z tym, oprócz zapewnienia, że amerykańskie spółki nie biorą udziału w żadnych transakcjach z krajami lub osobami objętymi sankcjami, spółka ArcelorMittal powinna być świadoma tego, że osoby ze Stanów Zjednoczonych, w tym kredytodawcy i ubezpieczyciele, będą wymagały od spółki ArcelorMittal pewnych oświadczeń przed zaangażowaniem w transakcje z ArcelorMittal. Ze względu na te uwarunkowania, amerykańskie sankcje gospodarcze mają pośrednie przełożenie na działalność ArcelorMittal, a tym samym zamierzony efekt zniechęcający do transakcji spółki w krajach lub z krajami objętymi sankcjami biura OFAC.

Zakres sankcji gospodarczych zmienia się z upływem czasu i w zależności od samej sankcji. Sankcje USA zakazują bezpośredniego lub pośredniego eksportu praktycznie wszystkich amerykańskich produktów, technologii i usług do krajów objętych sankcjami, a także bezpośredniego i pośredniego importu z krajów objętych sankcjami do USA. (Istnieją pewne wyjątki co do importu towarów krajów objętych sankcjami, w przypadku gdy towary podlegają „znaczącej transformacji” w kraju trzecim, co może dotyczyć niektórych form przetwórstwa produktów stalowych). Transakcje z osobami zablokowanymi są również zakazane i istnieje wymóg, by każdy majątek (w tym wierzytelności, kontrakty i inne formy własności) związany z osobą zablokowaną została „zamrożona” lub „zablokowany”, jeśli wejdzie w posiadanie osoby z USA. Wymogi te dotyczą również majątku z udziałem rządów Kuby lub Sudanu, lub majątku, w którym udział posiada obywatel Kuby spoza USA (nawet majątku niepowiązanego z rządem Kuby).

Dla zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi USA, spółka niebędąca spółką amerykańską, taka jak spółka ArcelorMittal z amerykańskimi zakładami, pracownikami bądź dyrekcją powinna wdrożyć odpowiednie procedury zgodności we wszystkich zakładach amerykańskich oraz dla wszystkich osób z USA w inny sposób powiązanych z ArcelorMittal (n.p. pracowników pracujących poza amerykańskimi oddziałami i spółkami zależnymi). Procedury te omówiono poniżej w części „Odseparowanie” oraz „Osoby fizyczne.”

Zakazy wydane przez biuro OFAC mogą być uchylone przez biuro OFAC wedle jego uznania w drodze „zezwoleń ogólnego” lub „zezwoleń szczegółowego”. Zezwolenie ogólne to wyjątek od zakazu, który jest ujęty w regulacjach. Transakcje objęte zezwoleniem ogólnym mogą być realizowane przez osoby z USA (z zastrzeżeniem warunków zezwolenia ogólnego) bez dodatkowej zgody OFAC. Na przykład biuro OFAC udzieliło zezwolenia ogólnego pozwalającego na większość transakcji biznesowych na terytorium administrowanym przez regionalny rząd Sudanu Południowego mimo sankcji gospodarczych nałożonych na Sudan jako całość. Zezwolenie szczegółowe wydawane przez biuro OFAC dla poszczególnych przypadków w odniesieniu do konkretnej osoby lub spółki, zezwala na konkretną transakcję (lub typ transakcji), która w innym przypadku byłaby zakazana. Okresowo biuro OFAC publikuje „Oświadczenia na temat polityki przyznawania zezwoleń”, które określają typy transakcji, jakie prawdopodobnie uzyskają zgodę biura. Spółka może wystąpić o zezwolenie szczegółowe nieujęte w Oświadczeniu na temat polityki przyznawania zezwoleń, jednak ważne jest, by uzasadnić, dlaczego biuro OFAC powinno zrezygnować z normalnej polityki, co czynione jest rzadko, dla zwykłych transakcji handlowych.

Kary za naruszenie sankcji nałożonych przez OFAC mogą przekraczać \$250,000 za naruszenie, a OFAC dla pojedynczej zakazanej transakcji może zidentyfikować tych naruszeń więcej; sankcje karne są rzadkie, ale możliwe są kara pozbawienia wolności lub wysokie grzywny. Naruszenie zasad biura OFAC może również wiązać się z kosztem politycznym oraz minusem w opinii publicznej.

Jak szczegółowo opisano poniżej, zakres sankcji gospodarczych jest różny, są to sankcje albo przeciwko krajom, albo przeciwko podmiotom z listy. Mimo że dokładny zakres zakazów i wyjątków jest różny, te dwie kategorie mają pewne cechy wspólne.

Sankcje przeciwko krajom

Obecnie żaden kraj w całości nie jest objęty sankcjami gospodarczymi Rady Bezpieczeństwa ONZ. Istniejące sankcje Rady Bezpieczeństwa ONZ nie powinny uniemożliwiać spółce ArcelorMittal sprzedaży produktów, otwierania nowych biur sprzedaży czy tworzenia przedsięwzięć joint venture w poszczególnych systemach prawnych, o ile nie są zaangażowane w to osoby bądź podmioty objęte sankcjami.

Sankcje UE wymierzone przeciwko krajom są ograniczone i opisane poniżej.

Najszerze sankcje nakładane przez USA to sankcje przeciwko krajom takim jak Kuba, Iran i Sudan. Sankcje przeciwko krajom zakazują prawie wszystkich transakcji między osobami z USA a danym krajem objętym sankcjami. Zakaz ten dotyczy też transakcji między osobami z USA i przedstawicielami krajów objętych sankcjami bądź spółkami państwowymi z tych krajów, a także w pewnych przypadkach z obywatelami, bez względu na lokalizację. Stany Zjednoczone podtrzymują również nieco łagodniejsze sankcje przeciwko Birmie (Myanmarowi), Korei Północnej i Syrii. Sankcje te wymierzone w kraje mogą mieć wpływ na możliwość sprzedaży produktów, otwierania nowych biur sprzedaży, tworzenia przedsięwzięć joint venture w krajach objętych sankcjami przez ArcelorMittal, w zależności od zaangażowania spółek amerykański lub osób ze Stanów Zjednoczonych związanych z ArcelorMittal.

Szczególnym przypadkiem sankcji wymierzonych w kraj jest bojkot Izraela przez kraje Ligi Arabskiej. Stany Zjednoczone i część innych krajów stosują środki zaradcze przeciwko temu programowi. Przestrzeganie tychże jest szczególnie złożone i nie należy podejmować samodzielnych prób dostosowania się do tych uregulowań bez nadzoru ze strony Działu Prawnego. Ilekroć oddział ArcelorMittal otrzymuje prośbę o informację oraz o działania popierające lub w jakikolwiek sposób związane z bojkotem państw Ligi Arabskiej, należy skontaktować się z Działem Prawnym i nie podejmować dalszych działań w odpowiedzi na tę prośbę bez otrzymania wytycznych ze strony Działu Prawnego.

Birma (Myanmar)

Sankcje UE wymierzone przeciwko Birmie obejmują embargo na broń, a także zakaz podróży oraz zamrożenie majątków członków rządu birmańskiego i podmiotów z nim powiązanych. Sankcje zakazują również finansowania lub nabywania udziału własnościowego w birmańskich przedsiębiorstwach państwowych i niektórych transakcji z nimi. Sankcje UE zakazują również importu pewnych metali na terytorium UE (złota, cyny, żelaza, miedzi, tungstenu, srebra, ołowiu, manganu, niklu i cynku) oraz eksportowania do Birmy jakichkolwiek urządzeń stosowanych w przemyśle wydobywczym.

Amerykańskie sankcje względem Birmy obejmują sankcje wymierzone w kraj, jak również zakaz wszelkich transakcji z rządem birmańskim. Sankcje te zakazują nowych inwestycji w rozwój eksploatacji bogactw naturalnych Birmy, a także zakazują osobom z USA inwestowania w spółki w kraju trzecim, które czerpią główną część zysków z eksploatacji surowców naturalnych Birmy. Choć sankcje zabraniają importu do Stanów Zjednoczonych wszelkich birmańskich towarów lub usług, nie jest zakazany eksport ze Stanów Zjednoczonych do Birmy. Ponadto sankcje blokują majątki osób związanych z birmańskim rządem, w tym majątek trzech banków birmańskich prowadzących transakcje międzynarodowe.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji dla zapewnienia przestrzegania sankcji przeciwko Birmie oraz unikać transakcji biznesowych z udziałem osób lub podmiotów ujętych w bazie lub podmiotów, które posiada lub kontroluje rząd birmański.
- Spółka ArcelorMittal powinna odmawiać importu metali, który ograniczają sankcje UE oraz eksportu urządzeń wydobywczych do Birmy.
- Spółka ArcelorMittal powinna zadbać o to, by żadna z jej amerykańskich spółek zależnych ani osób z US związanych ze

spółką (w tym pracowników, kierownictwo lub członków zarządu z obywatelstwem amerykańskim) nie brały w żaden sposób udziału w transakcjach biznesowych z udziałem Birmy, osoby z USA nie powinny też zatwierdzać ani ułatwiać tego typu transakcji.

- Ze względu na złożoność sankcji gospodarczych UE i USA przeciwko Birmie, przed nabyciem udziału własnościowego w przedsiębiorstwie birmańskim spółka ArcelorMittal powinna skonsultować się z radcą prawnym ds. sankcji gospodarczych.

Kuba

Kuba nie jest objęta sankcjami gospodarczymi Rady Bezpieczeństwa ONZ ani UE. Ponadto niektóre z amerykańskich sankcji wymierzonych w Kubę są sprzeczne ze środkami, które wdrożono w kilku krajach, w tym w UE i Kanadzie. Środki te opisano poniżej.

Amerykańskie sankcje przeciwko Kubie są najszerzymi sankcjami nałożonymi jak dotąd przez biuro OFAC, zarówno pod względem zakazanych transakcji, jak i osób, których one dotyczą. W przeciwieństwie do innych sankcji, sankcje przeciwko Kubie dotyczą zagranicznych spółek zależnych spółek amerykańskich. Ponadto zakazane są nie tylko transakcje z rządem Kuby i z Kubą; niedozwolone są transakcje z obywatelami Kuby poza Stanami Zjednoczonymi. Obowiązuje też wymóg blokowania majątku, w którym obywatel Kuby spoza USA posiada udział. Ponadto obywatele amerykańskich obowiązuje praktycznie całkowity zakaz podróży do Kuby, który to zapis nie znajduje się w żadnej innej sankcji amerykańskiej.

Oprócz sankcji gospodarczych, które nakłada biuro OFAC, Stany Zjednoczone przyjęły też ustawę Helmsa-Burtona, która jest wymierzona w osoby poza Stanami Zjednoczonymi angażujące się w transakcje biznesowe („obrót”) majątkiem kubańskim, z którego został wywłaszczony obywatel USA. Ustawa Helmsa-Burtona zawiera dwa podstawowe zapisy. Tytuł III umożliwia sądom amerykańskim wszczęcie powództwa, na mocy którego obywatele amerykańscy z udziałem własnościowym w wywłaszczonym majątku kubańskim mogą zaskarżać tych, którzy „obracają” tym majątkiem na kwotę do trzykrotnej wartości majątku (plus koszty sądowe i honoraria prawników). Ze względu na polityczne i prawne kontrowersje co do eksterytorialnego zastosowania Tytułu III jego przepisy są zawieszane od momentu wejścia w życie ustawy. Tytuł IV wyklucza osoby ze Stanów Zjednoczonych, które „obracają” wywłaszczonym majątkiem znajdującym się na Kubie. Kiedy stwierdzi się, że spółka „obracała” majątkiem wywłaszczonym, wykluczenie dotyczy dyrektora wykonawczego, mocodawców oraz udziałowców/akcjonariuszy większościowych tego podmiotu, a także ich małżonków i nieletnich dzieci. Mimo że jak do tej pory dyrektorzy wykonawczy jedynie dwóch spółek są objęci tym wykluczeniem (Sherritt International z Kanady i Grupo BM z Izraela), inne spółki wycofały się z projektów na Kubie po otrzymaniu pisemnych ostrzeżeń z Departamentu Stanu USA na mocy tytułu IV.

- Spółka ArcelorMittal powinna zadbać o to, by żadna z jej amerykańskich spółek zależnych ani żadna z osób z US związana ze spółką (pracownicy, kierownictwo, członkowie zarządu z obywatelstwem amerykańskim) nie brała udziału w żadnej transakcji biznesowej z Kubą. Szczególnym przypadkiem są obywatele amerykańscy zlokalizowani w krajach, które podejmują środki zaradcze – omówiono to poniżej).

Iran

Sankcje Rady Bezpieczeństwa ONZ przeciw Iranowi koncentrują się na programach nuklearnych i raketowych tego kraju i obejmują zakazy dotyczące eksportu oraz szkoleń w tych obszarach, a także zakaz podróży oraz zamrożenie majątku wyznaczonych osób powiązanych z tymi programami. Sankcje ONZ są wymierzone również w oddziały Gwardii Rewolucyjnej Iranu oraz wysyłki zakazanych towarów. Mimo że banki irańskie nie są objęte sankcjami Rady Bezpieczeństwa (w tym Bank Melli i Bank Saderat), choć objęte są sankcjami biura OFAC, Rada Bezpieczeństwa wezwała do „czujności” w kontaktach z tymi bankami w świetle ich związku z państwem irańskim i jego programem rozwoju broni masowego rażenia oraz wezwała kraje do przestrzegania świadczenia usług finansowych związanych z programem jądrowym Iranu.

Stany Zjednoczone po raz pierwszy nałożyły sankcje na Iran po kryzysie z zakładnikami w roku 1979, a biuro OFAC kilkakrotnie zmieniało i zaostrzało te sankcje. Obecne sankcje USA przeciw

Iranowi zakazują prawie całego importu i eksportu między Stanami Zjednoczonymi a Iranem. Ponadto kilka głównych banków irańskich określono jako „osoby zablokowane” ze względu na rolę w finansowaniu programów rozwoju broni masowego rażenia przez Iran, a tym samym wszelkie transakcje w dolarach amerykańskich z udziałem tych banków będą blokowane przez bank amerykański, przez który końcowo przechodzą środki.

Dodatkowo Stany Zjednoczone przyjęły ustawę o sankcjach dla Iranu, która nakłada sankcje na spółki niebędące spółkami amerykańskimi, co do których stwierdzono, że w znaczący sposób przyczyniły się do umożliwienia Iranowi eksploatacji swoich zasobów ropy naftowej (w tym udostępniając tankowce na gaz ziemny, ropę i gaz, a także produkty stosowane przy budowie lub konserwacji rurociągów do transportu ropy lub gazu) lub które dostarczyły Iranowi towary, usługi, technologię lub wsparcie, bezpośrednio umożliwiające Iranowi rafinację produktów ropopochodnych lub import produktów (w tym bezpośrednio i znaczącą pomoc przy budowie, modernizacji lub remontach rafinerii naftowych). Eksport lub transfer towarów, usług, technologii lub innych zasobów do Iranu, w przypadku gdy eksporter posiada wiedzę, że eksport przyczyni się znacząco do wysiłków Iranu mających na celu nabycie lub rozwój broni masowego rażenia lub rozwój broni konwencjonalnych są również zakazane. Ustawa o sankcjach dla Iranu nakłada również obowiązek poświadczenia na spółki składające oferty w przetargach rządu amerykańskiego, że ani te spółki, ani podmioty będące ich własnością lub znajdujące się pod ich kontrolą nie są zaangażowane w działania obciążone sankcjami.

Sprzedaż produktów stalowych do zastosowania przez irański sektor energetyczny, obronny lub nuklearny może kwalifikować się do zakresu objętego ustawą o sankcjach dla Iranu w zależności od końcowego zastosowania tychże produktów. W związku z tym polityka ArcelorMittal zakłada przeprowadzenie szczegółowej analizy w celu identyfikacji końcowego zastosowania i końcowych odbiorców produktów.

Sankcje UE przeciwko Iranowi są ostrzejsze niż sankcje ONZ, gdyż nakładają surowe ograniczenia na handel zagraniczny i transakcje finansowe z Iranem. Sankcje UE nie tylko ograniczają dostawy towarów i usług związanych z programem nuklearnym Iranu, nakładają zakaz podróży oraz zamrażają majątek osób związanych z programem, wymagają inspekcji pewnych wysyłek między Iranem a UE oraz nakładają ogólne embargo na broń, ale również zakazują sprzedaży, dostawy bądź transferu do Iranu lub przedsiębiorstw, których właścicielami są Irańczycy pewnych urządzeń i technologii, a także powiązanego wsparcia techniczno-finansowego dla podstawowych sektorów przemysłu naftowego i gazowego Iranu. Sankcje UE przeciwko Iranowi mają szeroki wpływ na sektor energetyczny, finansowy (w tym ubezpieczenia) i transportowy.

- Spółka ArcelorMittal nie powinna sprzedawać stali ani dostarczać żadnych usług, technologii ani wsparcia Iranowi, gdy odbiorcą końcowym jest sektor energetyczny, obronny lub nuklearny tak, by uniknąć konsekwencji wynikających z ustawy o sankcjach dla Iranu oraz innych programów, takich jak sankcje unijne.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji dla zapewnienia zgodności z sankcjami dla Iranu i powinna unikać transakcji biznesowych z udziałem osób lub podmiotów ujętych w bazie. Spółka ArcelorMittal powinna również dopilnować tego, by nie eksportować do Iranu żadnych produktów ani usług, które objęte są ograniczeniami Rady Bezpieczeństwa ONZ, UE lub OFAC.

- Spółka ArcelorMittal nie powinna korzystać z usług banków irańskich objętych sankcjami gospodarczymi Rady Bezpieczeństwa ONZ, UE lub USA, ani prowadzić transakcji związanych z Iranem wyrażonych w dolarach amerykańskich i z udziałem któregokolwiek z objętych sankcjami banków.

- Amerykańskie spółki zależne i osoby z USA związane ze spółką (w tym posiadający obywatelstwo amerykańskie pracownicy, kierownictwo lub członkowie zarządu) nie powinny brać udziału w żadnych transakcjach biznesowych, w których stroną jest Iran.

Korea Północna

W celu wymuszenia na Korei Północnej zawieszenia wszelkich programów budowy rakiet atomowych oraz zaprzestania wszelkich programów związanych z bronią atomową i inną lub bronią masowego

rażenia, ONZ nałożyła szeroki zakaz podróżowania oraz zamroziła majątek urzędnikom rządowym Korei Północnej, a także nałożyła na Koreę Północną embargo na broń. Ponadto sankcje UN zakazują sprzedaży do Korei Północnej „towarów luksusowych”.

Sankcje amerykańskie przeciwko Korei Północnej są bardzo ograniczone i zakazują jedynie transakcji (w tym inwestycji) z rządem północnokoreańskim oraz osobami z nim powiązаныmi, a także transakcji z udziałem okrętów z flagą Korei Północnej.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi przeciwko Korei Północnej i powinna unikać transakcji biznesowych z udziałem osób lub podmiotów ujętych w bazie.
- Spółka ArcelorMittal powinna zadbać o to, by żadna z jej spółek zależnych, ani żadna z osób z USA związanych ze spółką (w tym żaden z pracowników, dyrektorów i członków zarządu z obywatelstwem amerykańskim) nie angażowała się w żadne transakcje biznesowe z udziałem Korei Północnej.

Sudan

Sankcje Rady Bezpieczeństwa ONZ i UE koncentrują się na konflikcie w Fardurze i nakładają zakaz podróży oraz zamrażają majątki Sudańczyków i podmiotów sudańskich związanych z konfliktem. Dodatkowo obowiązuje embargo na broń.

Źródłem sankcji OFAC przeciwko Sudanowi jest poparcie tego kraju dla międzynarodowych działań terrorystycznych. Sankcje kilkakrotnie modyfikowano, a w 2006 r. zostały one ograniczone i zezwalają na większość transakcji biznesowych z regionem Sudanu Południowego i Darfuru. Sankcje przeciwko Sudanowi to sankcje przeciwko krajowi i zakazują prawie całego handlu między osobami z USA a Sudanem.

Amerykańskie sankcje przeciwko Sudanowi zakazują wszelkich transakcji z sudańskim rządem i nakładają obowiązek zablokowania majątku sudańskiego (dotyczy to nie tylko rządu centralnego i jego agend, ale również sudańskiego banku centralnego oraz wszelkich podmiotów z udziałem rządowym kontrolowanych przez rząd Sudanu). Niemniej jednak amerykańskie sankcje przeciwko Sudanowi nie mają jednoznacznego zastosowania do transakcji z regionalnym rządem Sudanu Południowego, a transakcje z udziałem Sudanu Południowego, Darfuru i kilku innych odrębnych regionów geograficznych podlegają zezwoleniu ogólnemu (z wyjątkiem transakcji z udziałem sektorów naftowego i petrochemicznego, co do których obowiązuje zakaz).

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi przeciwko Sudanowi i powinna unikać transakcji biznesowych z udziałem osób lub podmiotów ujętych w bazie.
- Spółka ArcelorMittal powinna zadbać o to, by żadna z jej spółek zależnych, ani żadna z osób z USA związanych ze spółką (w tym żaden z pracowników, kierownictwa i członków zarządu z obywatelstwem amerykańskim) nie angażowała się w żadne transakcje biznesowe z udziałem Sudanu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy transakcje takie są jednoznacznie wyłączone z sankcji OFAC przeciwko Iranowi.

Sankcje celowe

Celowe sankcje gospodarcze zakazują transakcji z objętymi nimi osobami, tj. konkretnymi osobami i podmiotami, co do których istnieje domniemanie, że angażują się w działalność niedozwoloną, w tym handel narkotykami, terroryzm międzynarodowy i rozprzestrzenianie broni masowego rażenia. Sankcje te nakładane są na konkretnych urzędników rządowych i osoby z nimi powiązane (w niektórych przypadkach rebeliantów i grupy z nimi związane) na Bałkanach, Białorusi, w Demokratycznej Republice Kongo, Iraku, Wybrzeżu Kości Słoniowej, Liberii, Syrii i Zimbabwe. Osoby/podmioty objęte tymi sankcjami znajdują się na listach prowadzonych przez agencje rządowe i międzyrządowe, w tym między innymi na liście Rady Bezpieczeństwa ONZ, liście skonsolidowanej UE, liście skonsolidowanej Rady Bezpieczeństwa ONZ, kanadyjskiej liście sankcji, liście osób nieuprawnionych wg Banku Światowego, amerykańskiej liście osób oznaczonych (SDN) oraz zablokowanych oraz kilku innych listach rządu amerykańskiego. Spółka ArcelorMittal nabyła i stosuje komercyjne oprogramowanie filtrujące (baza danych sankcji) dla tych list, znajdujące się w Dziale Prawnym i w innych lokalizacjach w ramach segmentów biznesowych ArcelorMittal.

Białoruś

Sankcje gospodarcze Unii Europejskiej i US przeciwko Białorusi wymierzone są przeciwko prezydentowi Łukaszenko i popierającym jego reżim, w związku z nadużyciem władzy przy wyborach oraz praktykami antydemokratycznymi. Wszystkie te sankcje są raczej programami celowymi niż wymierzonymi w cały kraj.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi w stosunku do Białorusi oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Bośnia i Hercegowina

Sankcje gospodarcze Unii Europejskiej i USA przeciwko Bośni i Hercegowinie obejmują zbrodniarzy wojennych, osoby, które zagrażają procesowi pokojowemu lub go utrudniają oraz osoby lub podmioty traktowane jako udzielające wsparcia tym dwóm grupom. Wszystkie te sankcje są raczej programami celowymi niż wymierzonymi w cały kraj.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi w stosunku do Białorusi oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Wybrzeże Kości Słoniowej

Sankcje Rady Bezpieczeństwa ONZ, UE i USA przeciwko Wybrzeżu Kości Słoniowej obejmują osoby odpowiedzialne za łamanie praw człowieka oraz osoby i podmioty je wspierające. Wszystkie te sankcje są raczej programami celowymi niż wymierzonymi w cały kraj.

Sankcje UE obejmują również porty Abidjan i San Pedro. Oznacza to, że zgodnie z prawem UE dochodzi do przestępstwa, kiedy statek przybija do jednego z tych portów, jeśli firma bądź obywatel z UE opłaca opłaty portowe lub inne kwoty na rzecz portu. Do przestępstwa dochodzi też, kiedy opłaty portowe pokrywa agent danej strony.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi w stosunku do Wybrzeża Kości Słoniowej oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Chorwacja

Sankcje gospodarcze UE i USA przeciwko Chorwacji są wymierzone w zbrodniarzy wojennych, osoby, które zagrażają procesowi pokojowemu lub go utrudniają lub podmioty/osoby wspierające te dwie grupy. Wszystkie te sankcje są raczej programami celowymi niż wymierzonymi w cały kraj.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi w stosunku do Chorwacji oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Demokratyczna Republika Kongo

Sankcje Rady Bezpieczeństwa ONZ, UE oraz USA przeciwko Demokratycznej Republice Kongo obejmują osoby i podmioty odpowiedzialne za dopuszczanie się gwałtów i przemocy podczas trwającej w kraju wojny domowej. Wszystkie te sankcje są raczej programami celowymi niż wymierzonymi w cały kraj.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi w stosunku do Demokratycznej Republiki Kongo oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Irak

Sankcje gospodarcze Rady Bezpieczeństwa ONZ, UE i USA przeciwko Irakowi obejmują członków reżimu byłego prezydenta Saddama Husseina oraz osoby i podmioty z nimi związane. Wszystkie te sankcje są raczej programami celowymi niż wymierzonymi w cały kraj.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi w stosunku do Iraku oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Liberia

Sankcje gospodarcze Rady Bezpieczeństwa ONZ, UE i USA przeciwko Liberii obejmują członków rządu byłego prezydenta Charlesa Taylora, osoby i podmioty z nimi związane oraz inne osoby i podmioty

odpowiedzialne za przemoc podczas wojny domowej w Liberii. Wszystkie te sankcje są raczej programami celowymi niż wymierzonymi w cały kraj.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi w stosunku do Liberii oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Macedonia

Sankcje gospodarcze UE i USA przeciwko Macedonii obejmują zbrodniarzy wojennych, osoby zagrażające procesowi pokojowemu lub go utrudniające, osoby i podmioty wspierające te dwie grupy. Wszystkie te sankcje są raczej programami celowymi niż wymierzonymi w cały kraj.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi w stosunku do Macedonii oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Czarnogóra

Sankcje gospodarcze UE i USA przeciwko Czarnogórze obejmują zbrodniarzy wojennych, osoby zagrażające procesowi pokojowemu lub go utrudniające, osoby i podmioty wspierające te dwie grupy. Wszystkie te sankcje są raczej programami celowymi niż wymierzonymi w cały kraj.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi w stosunku do Czarnogóry oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Serbia

Sankcje UE i USA przeciwko Serbii obejmują zbrodniarzy wojennych, osoby zagrażające procesowi pokojowemu lub go utrudniające, osoby i podmioty wspierające te dwie grupy. Wszystkie te sankcje są raczej programami celowymi niż wymierzonymi w cały kraj.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi w stosunku do Serbii oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Syria

Sankcje gospodarcze UE i USA obejmują osoby uznawane za odpowiedzialne za doprowadzenie do niepokojów w Libanie, w tym w drodze wspierania terroryzmu międzynarodowego i udziału w zabójstwie byłego premiera Libanu Hariri. Wszystkie te sankcje są raczej programami celowymi niż wymierzonymi w cały kraj.

Stany Zjednoczone zakazują również eksportu i re-eksportu praktycznie wszystkich towarów pochodzenia amerykańskiego (produktów, oprogramowania i technologii) do Syrii bez licencji eksportowej, które uzyskanie jest mało prawdopodobne.

- Spółka ArcelorMittal powinna zadbać o to, by żadna z jej amerykańskich spółek zależnych ani żadna z osób z USA związanych z Grupą nie brała udziału w żadnych transakcjach biznesowych z udziałem rządu Syrii.
- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi w stosunku do Syrii oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Uzbekistan

Sankcje UE przeciwko Uzbekistanowi są wymierzone w rządu Islama Karimova i osoby go popierające. Sankcje te są raczej programami celowymi niż wymierzonymi w cały kraj.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi w stosunku do Uzbekistanu oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Zimbabwe

Sankcje gospodarcze UE i USA przeciwko Zimbabwe są wymierzone w rządu Roberta Mugabe i jego popleczników. Wszystkie te sankcje są raczej programami celowymi niż wymierzonymi w cały kraj.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi

w stosunku do Zimbabwe oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Terroryzm międzynarodowy/rozprzestrzenianie broni masowego rażenia

Sankcje gospodarcze Rady Bezpieczeństwa ONZ, UE i US są wymierzone w terrorystów działających na arenie międzynarodowej, osoby i podmioty z nimi związane i ich popleczników. Ponadto amerykańskie sankcje gospodarcze są wymierzone w osoby i jednostki związane z proliferacją broni masowego rażenia. Wszystkie te sankcje są raczej programami celowymi niż wymierzonymi w cały kraj.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi w stosunku do terrorystów działających na arenie międzynarodowej oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Handlarze narkotyków

Stany Zjednoczone nałożyły sankcje na handlarzy narkotyków na całym świecie, korzystając w tym celu z platformy sankcji celowych.

- Spółka ArcelorMittal powinna dokonywać przeglądu bazy danych sankcji w celu zapewnienia zgodności z sankcjami gospodarczymi przeciwko handlarzom narkotyków oraz unikać transakcji biznesowych z osobami lub podmiotami ujętymi w bazie.

Inne sankcje

Istnieją cztery inne programy sankcji, które ze względu na ograniczony zakres nie powinny w większości przypadków stwarzać dla ArcelorMittal problemów związanych z przestrzeganiem prawa.

Chiny

Sankcje UE przeciwko Chinom ograniczają się do embarga na broń i tym samym nie powinny mieć wpływu na ArcelorMittal.

Mołdawia

Sankcje UE przeciwko Mołdawii ograniczają się do zakazu podróżowania pewnych osób i tym samym nie powinny mieć wpływu na ArcelorMittal.

Sierra Leone

Sankcje Rady Bezpieczeństwa ONZ i UE przeciwko Sierra Leone ograniczają się do zakazu podróżowania i embarga na broń dla rebeliantów i tym samym nie powinny mieć wpływu na ArcelorMittal.

Somalia

Sankcje Rady Bezpieczeństwa ONZ i UE przeciwko Somalii ograniczają się do embarga na broń i tym samym nie powinny mieć wpływu na ArcelorMittal.

Ułatwianie transakcji

Znaczenie dla ArcelorMittal jako spółki spoza USA ze znaczącą działalnością w USA ma to, że sankcje OFAC zakazują generalnie osobom z USA „zatwierdzania lub ułatwiania” transakcji z krajami objętymi sankcjami. Takie „zatwierdzenie” lub „ułatwienie” obejmuje sytuacje, w których osoba z USA lub spółka amerykańska przerosi zakazaną działalność (t.j. działalność z osobą lub krajem będącymi przedmiotem sankcji gospodarczych USA) do spółki dominującej lub spółki powiązanej spoza USA. Zakaz nałożony przez OFAC i dotyczący „zatwierdzania” i „ułatwiania” zakazuje również osobie z USA zmiany polityki bądź procedur w celu przekierowania działalności do spółki powiązanej spoza USA, w tym w drodze eliminacji wymogów, by osoba z USA zatwierdziła taką działalność.

Zakaz dotyczący „ułatwiania” zabrania również osobom z USA inwestowania w krajach lub podmiotach objętych sankcjami. Definicja inwestowania może być szersza niż nabywanie udziału w kapitale i może również obejmować nabywanie pewnych papierów dłużnych oraz wnoszenie środków w inny sposób. Ponadto osoby z USA posiadają zakaz inwestowania w spółkach w kraju trzecim, które prowadzą „przeważającą” część interesów z krajami lub osobami objętymi sankcjami. (mimo że stwierdzenie, czy spółka prowadzi „przeważającą” część interesów z krajami lub osobami podlegającymi sankcjom zależy od konkretnych faktów, zazwyczaj nie dotyczy przypadków, kiedy przychody, zyski i majątek związany z interesami z krajem objętym sankcjami stanowi poniżej 10% całości obrotów ogółem spółki). W zakresie, w jakim ArcelorMittal sprzedaje produkty, prowadzi biura

sprzedaży lub tworzy przedsięwzięcie joint venture w krajach objętych sankcjami, spółka powinna zadbać o to, by jej amerykańskie spółki zależne i osoby z USA związane ze spółką były odizolowane od działań dotyczących krajów objętych sankcjami.

Odseparowanie

Biorąc pod uwagę globalny charakter działalności spółki ArcelorMittal oraz niezależność zarządzania w oddziałach, może dojść do wielu sytuacji, w których sankcje dotyczące pewnej części grupy nie muszą dotyczyć innych części grupy. Niemniej jednak uwzględniając koncepcję ułatwiania omówioną powyżej, w przypadku niezachowania dużej staranności, części grupy ArcelorMittal zaangażowane w transakcję jedynie pośrednio mogą być narażone na ryzyko nałożenia sankcji. Ponadto inwestorzy i wierzyciele ArcelorMittal mogą być bardzo zaniepokojeni ryzykiem związanym z egzekwowaniem sankcji w przypadku prowadzenia interesów z podmiotami objętymi sankcjami. Ryzyko takie może powstać, kiedy jednostka prowadząca transakcję korzysta z administracji, finansowania, zaplecza informatycznego, produkcyjnego lub innego bądź z personelu z jednostki podlegającej sankcjom. W wielu sytuacjach pożądaną transakcję można przeprowadzić, gdy jednostka ją prowadzącą jest „odseparowana” od ułatwiania przez jednostki podlegające sankcjom. Proces wymaga szczegółowej analizy danej transakcji oraz zależności między poszczególnymi jednostkami i ich nadzorem. Dla odpowiedniego odseparowania jednostki i zapewnienia trwałości tego odseparowania wymagana jest duża uwaga. Wymagana jest również porada doświadczonego doradcy.

Informacje przekazywane zgodnie z wymogami SEC

Pracownicy działu finansów korporacyjnych amerykańskiej Komisji ds. papierów wartościowych i giełdy (SEC) zwiększyli kontrole informacji przekazywanych przez emitentów takich jak ArcelorMittal na temat ich transakcji biznesowych z pewnymi krajami, które popadły w niełaskę rządu USA. Inicjatywą tą kieruje biuro ds. zarządzania ryzykiem związanym z papierami wartościowymi (OGSR) utworzone przy SEC na wniosek Kongresu Stanów Zjednoczonych. Działanie biura OGSR polega przede wszystkim na zadawaniu pytań i kierowaniu uwag do emitentów, którzy w złożonych dokumentach wymieniają kraj objęty sankcjami. W konsekwencji od wielu emitentów wymaga się dostarczenia dodatkowych informacji. Poszerzone informacje mają na celu dostarczenie inwestorom informacji na temat transakcji w tych krajach, nawet wówczas, gdy transakcje takie w wyniku analizy merytorycznej okazują się zarówno nieznaczące pod względem finansowym jak i zgodne z prawem. Biuro OGSR dokonuje analizy informacji na temat transakcji w czterech krajach określonych przez Departament Stanu USA jako „państwa sponsorujące terroryzm”: Kubie, Iranie, Sudanie i Syrii. Od emitentów wymaga się ujawniania informacji o istotnym znaczeniu dla uważnego inwestora. Członkowie komisji SEC oficjalnie stwierdzili, że biuro OGSR nie będzie zmieniać tradycyjnej analizy istotności. Oprócz czynników ilościowych, biuro OGSR bierze również pod uwagę „jakościowe” aspekty istotności. Działają tak, że biuro OGSR pyta emitentów o rozważenie, czy sprzedaż, która pod względem finansowym jest nieznacząca może mieć jednak istotne znaczenie dla rozważnych inwestorów z innych powodów. W praktyce wniosek wypływający z tej analizy jest taki, że cała sprzedaż do krajów określonych jako państwa sponsorujące terroryzm, nawet niewielka w wartościach bezwzględnych lub względnych, ma znaczenie istotne. Zasada ta musiała być faktycznie rozważana podczas przygotowywania raportu Kongresu, w którym stwierdzono, że „powiązania spółki ze sponsorami terroryzmu oraz naruszanie prawo człowieka, bez względu na to czy poważne czy mniejsze, mogą mieć znacząco niekorzystny wpływ na działalność spółki akcyjnej, jej kondycję finansową, przychody oraz ceny akcji, które to czynniki mogą negatywnie wpływać na wartość inwestycji.”

Wiele stanów i miast w USA przyjęło prawo, które zachęca fundusze emerytalne i innych inwestorów to pozbywania się papierów wartościowych spółek, które prowadzą interesy w krajach określonych jako państwa sponsorujące terroryzm. Programy takie opierają się na informacjach ujawnianych obowiązkowo w ramach OSGR.

Osoby fizyczne

Spółki ArcelorMittal spoza UE i USA powinny zadbać o to, by

osoby z UE i USA związane z tymi spółkami nie ponosiły osobistej odpowiedzialności wynikającej z ich pracy dla tychże spółek.

Pracownicy, kierownictwo i członkowie zarządów spółek ArcelorMittal, będący obywatelami lub rezydentami UE lub USA nie powinni odgrywać żadnej roli podczas transakcji biznesowych z krajami lub podmiotami objętymi obowiązującymi sankcjami.

Poniżej określone działania wymagane do zachowania zgodności koncentrują się na kwestii poszczególnych osób (t.j. obywateli oraz rezydentów zagranicznych z prawem pobytu stałego), którzy są zaangażowani (jako członkowie zarządu, kierownictwo lub pracownicy) przez spółkę zlokalizowaną poza krajem obywatelstwa lub pobytu stałego danej osoby. Niniejsze wytyczne nie dotyczą działań poszczególnych osób przebywających czasowo w Stanach Zjednoczonych lub UE.

Ponadto poniżej określone działania wymagane dla osiągnięcia zgodności są wytycznymi ogólnymi. Polityka w zakresie wykluczania poszczególnych osób być dopasowana do konkretnej sytuacji biznesowej. Polityka taka nie będzie wystarczająca od odizolowania poszczególnych osób w przypadku gdy spółka będzie prowadziła dominującą część działalności w krajach objętych sankcjami.

Polityka wykluczania osób z USA dla zachowania zgodności z zasadami w zakresie sankcji gospodarczych

1. Osoby z USA nie powinny pracować nad projektami, które bezpośrednio lub pośrednio związane są z krajami, osobami lub podmiotami podlegającymi sankcjom gospodarczym USA.
2. Osoby z USA nie powinny zajmować się zarządzaniem, nadzorem, ani podejmowaniem decyzji co do projektów z udziałem krajów, osób lub podmiotów podlegających sankcjom gospodarczym USA.
3. Członkowie zarządu z USA nie powinni głosować nad projektami z udziałem krajów, osób lub podmiotów podlegających amerykańskim sankcjom gospodarczym, a w protokołach z posiedzeń zarządu powinien znaleźć się zapis o tym, że członkowie ci nie uczestniczyli w głosowaniu (np. nieobecność lub wstrzymanie się od głosu).
4. Osoby z USA nie powinny brać udziału w wewnętrznych lub zewnętrznych rozmowach na temat projektów z udziałem krajów, osób lub podmiotów objętych sankcjami gospodarczymi, a w przypadku gdy osoby z USA biorą udział w pewnych aspektach spotkania lub telekonferencji nie dotyczących projektów z udziałem krajów objętych sankcjami gospodarczymi USA, ich nieobecność lub brak udziału w aspektach związanych z projektami z udziałem krajów, osób lub podmiotów objętych sankcjami gospodarczymi USA powinny znaleźć odzwierciedlenie w protokole lub notatce z takich rozmów. W szczególności członkowie zarządu z USA nie powinni brać udziału w rozważaniach na temat projektów z udziałem krajów objętych sankcjami gospodarczymi USA, a protokoły posiedzeń zarządu powinny odzwierciedlać tę nieobecność.
5. Osoby z USA nie powinny odbywać podróży służbowych do krajów objętych sankcjami gospodarczymi USA.
6. Osoby z USA nie powinny odbywać spotkań służbowych z osobami, podmiotami czy obywatelami krajów objętych sankcjami gospodarczymi USA.
7. Osoby z USA nie powinny podpisywać umów dotyczących projektów z udziałem krajów, osób lub podmiotów podlegających sankcjom gospodarczym USA.
8. Osoby z USA nie powinny udzielać porad prawnych dotyczących projektów z udziałem krajów, osób lub podmiotów objętych sankcjami gospodarczymi USA (z wyjątkiem porad dotyczących zgodności z sankcjami gospodarczymi USA).
9. Osoby z USA nie powinny angażować się w żadne działania, które mogłyby być postrzegane jako zatwierdzanie lub ułatwianie projektów lub działalności biznesowej z udziałem krajów, osób lub podmiotów objętych sankcjami gospodarczymi USA.
10. Osoby z USA nie powinny zatwierdzać ani podpisywać faktur, czeków lub innych poleceń wypłaty projektów z udziałem krajów, osób lub podmiotów podlegających sankcjom gospodarczym USA.
11. Osoby z USA nie powinny realizować kontraktów wspierających

projekty z udziałem krajów, osób lub podmiotów podlegających sankcjom gospodarczym USA.

12. W przypadku gdy majątek z udziałem kraju, osób lub podmiotów objętych sankcjami gospodarczymi USA wejdzie w posiadanie lub znajdzie się pod kontrolą osoby z USA, osoba ta powinna ustalić z Działem Prawnym, czy konieczne jest zablokowanie tego majątku.
13. Członkowie zarządu, kierownictwo lub pracownicy, których ogólny zakres obowiązków obejmuje normalnie projekty z udziałem krajów lub osób, lub podmiotów podlegających sankcjom gospodarczym USA (np. zatwierdzanie budżetu projektu) powinni być zwolnieni z tych obowiązków dla projektów z udziałem krajów, osób lub podmiotów objętych sankcjami gospodarczymi USA. W przypadku członków zarządu lub kierownictwa z USA, zarząd (z wyjątkiem członków zarządu z USA) powinien zdecydować, komu przydzielić obowiązki związane z projektami z udziałem krajów, osób lub podmiotów podlegających sankcjom gospodarczym USA. W przypadku pracowników z USA, decyzje powinni podejmować ich bezpośredni przełożeni/kierownicy nie z USA.
14. Oczekuje się, że osoby z USA będą przestrzegać zasad dotyczących sankcji gospodarczych i należy je zachęcać do konsultowania się z przełożonymi lub kierownikami, lub z Działem Prawnym. Osoby z USA nie powinny podlegać żadnym krokom dyscyplinarnym z powodu przestrzegania sankcji gospodarczych USA lub zadawania pytań na temat przestrzegania tychże.

Osoby z UE powinny zadbać o to, by nie angażować się w żadne transakcje biznesowe sprzeczne z sankcjami unijnymi i rozważyć zaproponowaną powyżej procedurę dotyczącą obywateli amerykańskich do zastosowania w tego typu okolicznościach.

Środki zapobiegawcze/blokowanie

W niektórych jurysdykcjach wprowadzono środki zaradcze, nazywane też „blokowaniem”, które mają na celu przeciwdziałanie określonym eksterytorialnym aspektom prawa sankcji innych

krajów, a w szczególności sankcjom gospodarczym USA. Najbardziej złożone zastosowanie prawa „blokującego” w stosunku do sankcji gospodarczych USA dotyczy zakazów w ramach sankcji gospodarczych USA lub ułatwiania transakcji biznesowych z Kubą lub Iranem. Kwestie te faktycznie są złożone i wymagają analizy przez doświadczonego prawnika. Podstawowe regulacje „blokujące” to Rozporządzenie Rady 2271/96 (dotyczące sankcji USA przeciwko Kubie, w tym ustawy Helmsa Burтона, a także ustawy o sankcjach przeciwko Iranowi), ustawa kanadyjska na temat środków eksterytorialnych (dotycząca sankcji USA przeciwko Kubie, w tym ustawy Helmsa Burтона) a także meksykańska ustawa o ochronie handlu i inwestycji (dotycząca sankcji USA przeciwko Kubie, w tym ustawy Helmsa Burтона). Przestrzeganie przez ArcelorMittal tych środków zabezpieczających przez podmioty znajdujące się w danej jurysdykcji rodzi skomplikowane problemy prawne. Zasadniczo osoby z USA znajdujące się w krajach stosujących środki zabezpieczające (UE, Kanada i Meksyk) mogą uniknąć problemów wycofując się z każdej transakcji dotyczącej Kuby lub Iranu zgodnie z poprzednią częścią niniejszego dokumentu.

Spółki zależne spółek ArcelorMittal zarejestrowanych w USA lub z siedzibą w USA, znajdujące się w UE, Kanadzie lub Meksyku stanowią wyjątkowo złożone przypadki w kontekście praw „blokujących”, szczególnie w zakresie sankcji amerykańskich przeciwko Kubie. W związku z tym przed podjęciem jakichkolwiek działań dotyczących Kuby lub Iranu przez spółki amerykańskie lub ich spółki zależne w jurysdykcji, w której obowiązuje prawo „blokujące” należy skontaktować się z Działem Prawnym.

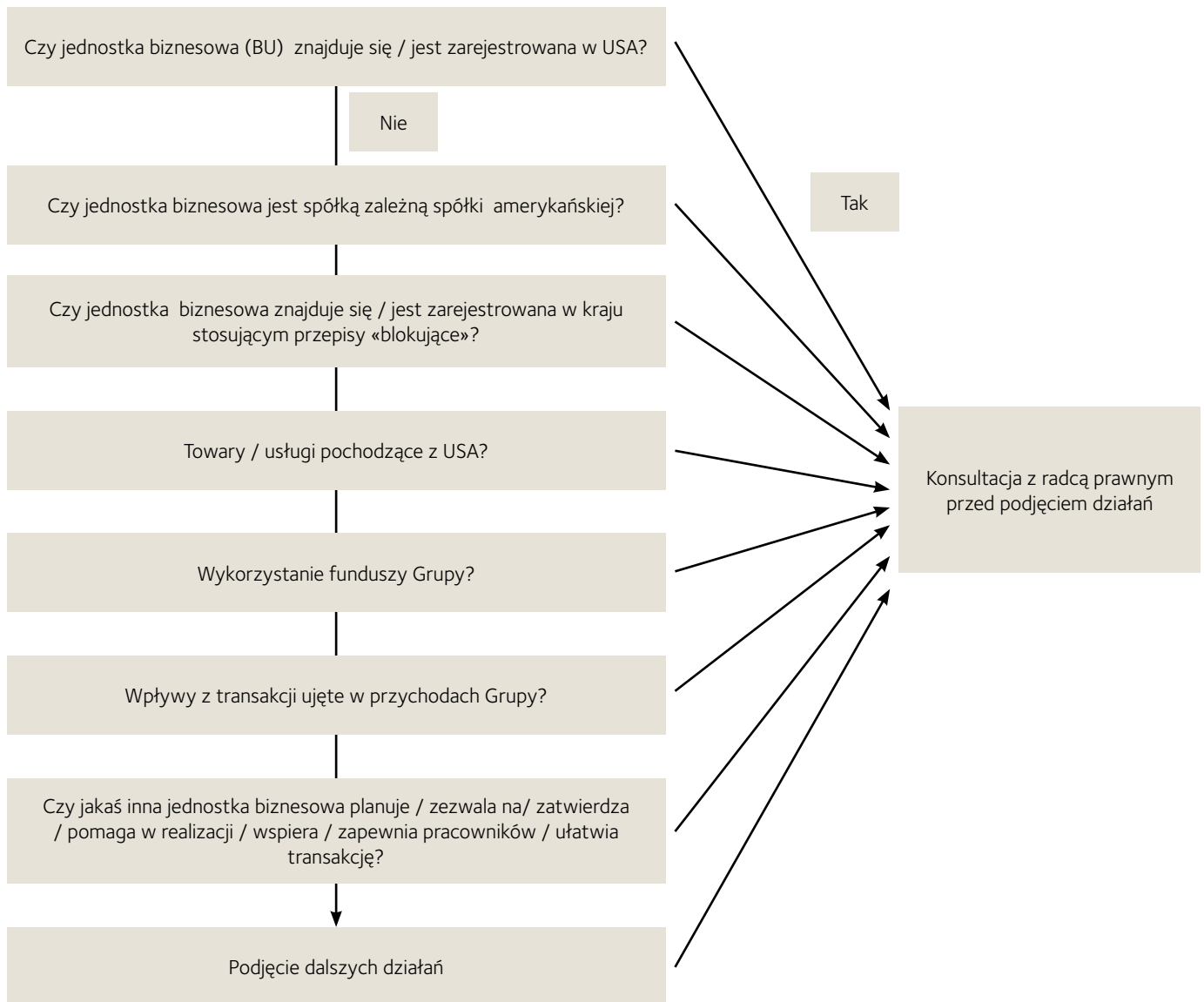
Aktualizację niniejszej informacji

Dział Prawny będzie okresowo aktualizować niniejszą informację na podstawie zmian w przepisach lub zmian w organizacji.

Załączniki:

Kolejność podejmowania decyzji w przypadku sankcji krajowych, kolejność podejmowania decyzji w przypadku sankcji celowych.

Kolejność podejmowania decyzji w przypadku sankcji przeciwko krajowi (w odniesieniu do amerykańskich sankcji przeciwko krajom nałożonym przez biuro OFAC)

Kolejność podejmowania decyzji w przypadku sankcji celowych

